

Izhaja razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opolden.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Prostor 1 mm x
65 mm po K 1.50. Uradni
razgasi, poslano ter no-
tice isti prostor K 2.—
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 240, za pol
leta K 120, za četrti leto
K 60, za mesec K 20.
Za Nemčijo celo leto K 312,
za ostalo tujino in Amerika
K 360.

Reklamacije za list
so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Revidirana pokrajinska vlada za Slovenijo.

Dolgo časa so se prekljali go-
spodje državniki v Ljubljani in v
Belgradu zaradi pokrajinskih vlad.
Naš deželni predsednik je precej
klonove narave, zato se je branil za-
pustiti svoje mesto že ob prvi izpre-
membi centralne vlade. Sedaj so se
kopčno zedinili da klerikalno vlado
za Slovenijo nekoliko ničansirajo. Iz-
prememba ni korenita, zakaj gospod
dr. Breic ostane kot predsednik. Iz-
prememba se je izvršila v zmislu do-
govora med obema strankama v tem
zmislu, da so klerikalni poverjeniki
gg. Bogumil Remec, dr. Gosar in
Fon razrešeni svojih dolžnosti. Za
poverjenika za notranja dela je ime-
novan kot nevtralec vseučiliški pro-
fesor dr. Leonid Pitamic, za pover-
jenika za pravosodje dr. Gregor Žer-
jav in za poverjenika za socijalno
skrbstvo dr. Vladimir Ravnihar. Ker
je dr. Ravnihar bolan, ga po naredbi
ministra za socijalno politiko začasno
nadomestuje načelnik oddelka za
zaščito dece, g. dr. Fran Goršič.

Ob težkem porodu te nove kom-
binacije so bedeli skrbni političari
že par mesecev in sedaj so rodili
„mekko“ vlado, ki v glavnem ne bo
izpremenila dosedanje smeri. Oha
gospoda doktorja Žerjava in Ravni-

harja poznamo že iz prejšnjih dni
G. dr. Žerjav ni ravnal posebno
vpludno z nami, ko je bil predsednik
je absolutist in terorist; to je poka-
zal večkrat za svojega predsedo-
vanja. Profesor dr. Pitamic je nova
osebnost.

Glavni vzrok, da se je vlada za
Slovenijo izpremenila, je gospodar-
sko-političen. V klerikalni stranki
silno narašča nejevolja zoper dra.
Korošca, ker se klerikalci boje, da
zaigra klerikalna stranka svoj po-
litičen vpliv z dosedanim delova-
njem. Temu in pa zmanjšanemu vpli-
vu dr. Korošca v Belgradu se imajo
zahvaliti liberalci, da so zopet za-
sedli nekaj mest v deželni vladi za
Slovenijo.

Nova vlada bo delovala pod vpli-
vom dveh političnih ekstremov dr.
Breica in Žerjava, ki se na po svo-
ji absolutistični naravi orrece enaka.
Zaraditega bo delo v vladi kompli-
cirano, težavno ter vodilo k poostre-
nemu boju med klerikalci in liberalci.

Delavstvo od nove vlade ne sme
pričakovati posebne naklonjenosti
ker tako sestavljena vlada zaradi
medsebojnih bojev ne bo imla časa
za delavska vprašanja.

Delavstvo je za slogo razrednega proletarijata.

Po vseh shodih, iz dopisov in ra-
govorov spozna lahko vsak agitator
in zaupnik delavstva, ki dela pošteno
da naše delavstvo v Sloveniji ne
mara razkola nepreprirov med delav-
skimi organizacijami. Na mnogih kra-
jih opažamo, da je zaradi boja med
delavstvom, ki je zanešen po ljudih,
o katerih ne vemo nič dobrega in ki
so šele pribežali od nekod iz temne
preteklosti, silno ogorčenje. Zlasti je
veliko ogorčenje zaradi tega, ker ti
ljudje vodijo boj z nepoštenimi sred-
stvi in z nasilstvom: ne prihajajo
namreč med delavstvo, da bi pouče-
vali organizirati, sodelovali v orga-
nizacijah, ampak edino za to, da ne-
tiko snor in rušijo obstoječe organi-
zacije. Naivečni zločin je že to nad
delavstvom, ker sejele razkol v de-
lavske vrste, ki ravno sedaj v tem
težkem boju za obstanek potrebujejo
kar najbolj slogo.

Nikakršnega dvoma ni, da delav-
stvo vse to čuti, da tudi obupava po
nekaterih krajih, ker takozvani „komu-
nisti“ navaialo njih tovariše k
razdiranju organizacij in terorizmu
nad treznimi in resnimi tovariši. In
prav malosrčnost je najsibša last-
nost v takih medsebojnih bojih. Od-
ločnosti treba! Če nekaj neizkušnih
tovarišev nasede frazam „zapeljiv-
cev“, potem je dolžnost pametnih so-
drugov položiti, dokazajo, kje je prav in
kde ni. Nikdar se na ne sme zaveden pro-
letarec dati zavesti s frazami ali se
dati strahovati glede svojega zdra-

vega prepričanja in razsodne za-
vesti.

Po vsej Evropi so se organiza-
cije odločno uorle razdiračem, tako
odločno, da kljub terorizmu in obre-
kovanju ne pridejo do veljave. Ta
odločnost je tudi vzrok, da se po
vseh evropskih državah delavstvo
bori z uspehom za socijalne reforme,
edino v Franciji in v Italiji je uspeh
nepopoln, ker tam tudi enaki po-
lavi razkralaio delavske vrste na
mnogo skupin in nazadnje nima ne
ta ne ona nobene moči. Se namani
pa komunisti, ki hočejo tudi vse raz-
dreti.

Nikier morda na svetu pa ni sloja
delavstva, tako potrebna, kakor v
Jugoslaviji. Tu imamo še dokaj za-
ostale razmere in le z velikim napa-
rom si bomo, če bomo nastopali pro-
letarci slojni, priborili potrebni valiv
in uspehe. Naša država je kmetiška,
večinoma malokmetiška. Tu treba
izvesti na eni strani delavsko, na
drugi strani pa kmetiško združno
organizacijo ki se bo med seboj iz-
popolnjevala. V ta namen pa je tre-
ba zbirati moči, ne jih cepiti; delati,
zidati, kulturno in gospodarsko se
okreniti. Brez te podlage ni rešitve,
ker če hočemo izpremeniti socijalno
družbo potem se moramo tudi za-
vedati, da smo delavci gospodari
družbe, ne pa piliavke, ki bi nadome-
stila sedanje diktatorije. S svojo or-
ganizirano in gospodarsko močjo
pride proletarijat do pravice le — po
slogi.

Zadružna banka.

V Ljubljani se je vršil v nedeljo
sestanek, na katerem se je razprav-
ljalo o ustanovitvi Zadružne banke.
Ustanovitelji, to so delavske gospo-
darske organizacije, imajo že dovo-
ljenje za ustanovitev te banke, ki je
spričo razvoja naših gospodarskih
organizacij postala nujno potrebna.
V gospodarski organizaciji se po-
trebuje denar, to ve vsak, čeprav ni
podjetnik ali bankir, zlasti pa danes

ko ima denar tako majhno vred-
nost. Če hočemo ustanoviti konsumno
prodajalno, si rabil prej par tisoč
kron, danes ne zadostuje stotisoč.
Ni pa zadosti, da snujemo samo kon-
sumna društva, naše delo mora iti
še dalje, snovati moramo tudi pro-
duktivne zadruge, pekarnice, mesnice,
mline, druga podjetja in eventualno
tudi tovarne; za naše konsumne or-
ganizacije moramo nabaviti blaga,

kadar je ugodna prilika itd. Vse to
pocenjuje blago, vse to pa napravi-
mo lahko takrat, če imamo denar na
razpolago. Če nalagamo svoje pri-
hranke v lastnih zavodih, imamo
dvojni dobiček, najprej nam obre-
stnje naša banka vloge, vrhutega pa
naša konsumna organizacija lažje
naskrbi blago, ki ga rabimo.

Zadružna banka bo štela 12.500
delnic po 400 K, to je skupaj 5 mil-
ionov kron. Subskribcija delnic je
razpisana naikasne do 20. septem-
bra. Polez deleža (400 K) mora pla-
čati subskribent še za vsako delnico
20 K za stroške.

Z ustanovitvijo Zadružne banke
bo napravil nov korak v naši go-
spodarski organizaciji. Čim bolj bodo
sodružji podpisovali deleže in vlagali
denar v banko, ki bo zgrajena na
naisolidnejši podlagi, tem uspešnejše
bo naše delo, tem krepkejšo bodo
vse naše organizacije. Zavzemimo
se z vso vneto za to krono naše
gospodarske organizacije, da nam
doneso tisočerne sadove, v prvi
vrsti pa gospodarsko moč, ki lo ves
čas našega pokreta že tako silno po-
grešamo.

Francoske strokovne organizacije in tretja internacionala.

Strokovne organizacije so se zbra-
le, da se posvetile o prestonu v
tretjo internacionalo. Sodrugi Donu-
moulin je izjavil, da bi bil diktatorij
en čas morda popularni, a bi him v te-
ku osmih dni odrezali glave, če bi
uvedli v Franciji ruski režim, kakr-
šnega sta ga opisovala Cachin in
Frossard. Francoska ni zmožna, da
bi strpela vlado, ki uvala poleg že-
lezne discipline še naluhiše poman-
kanje. Jouhausa je rekel, da pomeni
Zimoviev klc na proletarijat od-
krito napoved vojne strokovnim or-
ganizacijam in da se ne more za no-
beno ceno izjaviti za tretjo internaci-
ionalo ki je politična zveza, a hoče
gospodarskim zvezam zavladovati.
Strokovne organizacije ne morejo
pripustiti nobene nadvlade in tudi ne
Leninove. Akcija tretje internacio-
nale stremi za tem, da upropasti
proletarijat. Govornik je nato izrazil
svoje simpatije za rusko revolucijo, a
le pod pogojem, da se briga za svoje
zadeve.

Eksistenčni minimum.

Poverjenštvo za soc. skrb je sklicalo
pred meseci enketo, ki naj določa najnu-
nejše potrebe za življenje. Te enkete se je
udeleževala tudi naša strokovna komisija
po svojem zastopniku, ki je tudi sedanjemu
času stavila primerne predloge. Do kakšnega
definitivnega zaključka ni prišlo, ker je
zveza industrijev sabotirala naredbo od

LISTEK.

Skrivnost „rumene sobe“.

Francosko spisal Gaston Leroux.
(Dalje.)

— Vizitka neznanega reporter-
ja „Epogue“ g. Jožeta Rouletabilla,
pripisan je stavek: Pri zločinu je
igrala važno vlogo tudi tatvina.

Policijski načelnik se je nasme-
nil:
— Ha, ha, mladi Rouletabille...
slišal sem že praviti o njem... baje
je zelo nadarjen... Recite mu ven-
dar, gospod preiskovalni sodnik, naj
bride noter.

In dovolili so vstop g. Jožetu Rou-
letabillu. Seznanil sem se z njim v
vlak, ko smo se peljali v Epinay —
sur-Orge. Prišel je v naš oddelek
skoraj proti moji volji, in najboljše
je, če takoj povem, da mi ni nič kaj
ugajalo njegovo obnašanje, njegova
držnost njegova domišljavost, da
ve nekaj o celi aferi, kjer še sodnija
ničesar ne ve. Ne maram časnikar-

jev. To so prepirljivi in podjetni lu-
dje, ki se jih je treba izogibati kot
kuge. Ta zalega si domišljule, da ni je
vse dovoljeno ter ničesar ne spoštu-
je. Kakor hitro smo imeli nesrečo, da
smo jim kaj dovolili, da če je bilo to
tudi samo najneznatnejše, potem ne
dajo več miru, potem je treba biti
pripravljen na vse mogoče sitnosti.
Ta se mi je zdel komaj dvaslet let
star, toda izpraševal nas je tako dr-
zno, da mi je bil takoj še posebno
zoprni. Po vrhu se je na še tako ob-
našal, kakor če bi hotel pokazati, da
se krvavo norčuje iz nas. Vem, da je
list „Epogue“ vpliven dnevnik, s ka-
terim je najbolj pametno ostati v do-
brem razmerju.

G. Jože Rouletabille je torej vsto-
pil v laboratorij, pozdravil ter čakal,
da ga vpraša g. Marquet.

— Vi trdite, gospod, pravi ta, da
poznate nagib k temu zločinu, ter da
je to tatvina.

— Ne, gospod preiskovalni sod-
nik, tega ne trdim. Nisem rekel, da
bi bil nagib zločinu tatvina in tega
tudi ne verjamem.

— Kaj nai potem pomeni vizitka?
— Tole, če me izvolite spremiti.
Reporter nas je povabil v vežo.
Kamor smo tudi šli. Obrnil se je proti
kopalni sobi ter prosil g. preiskoval-
nega sodnika, naj poklekne zraven
nlega. Kopalna soba je dobivala svet-
lobo skoz steklena vrata. In če so bila
vrata odprta, je bil ves prostor prav
zadostno razsvetljen. G. Marquet in
g. Jože Rouletabille poklekmeta na
pragu. Reporter pokaže na kamenito
ploščo:

— Plošče v kopalni sobi že dolgo
niso bile umite, pozna se to na tenki
plasti prahu, ki jih pokriva. Torej,
tukaj vidite sledove dveh širokih
podplatov, kakor tudi črne saje, ki
spremljajo povsod morilčeve stopi-
nie. Te saje niso nič drugega kot
oglen prah, ki pokriva pot, ki vodi
naravnost skoz gozd iz Epinavja v
Glandier. Saj veste, da je tam nekaj
oglarskih koč. Po poti zvoztio iz goz-
da dosti ogla. Morilec je moral ravnati
tako-le: ko ni bilo nikogar v pa-
vilonu, je prišel, da izvrši svojo tat-
vino...

— Kakšno tatvino? Kje vidite
tatvino? Kaj vam dokazuje tatvino?
smo izpraševali vsi vprek.

— To je tukaj je sled tatvine, je
nadaljeval časnikar...

— A, to-le, ga je prekinil g. Mar-
quet še vedno na kolenih.

— Gotovo, dč Rouletabille.

In g. Marquet nam je pokaznil, da
je v resnici na plošči tik obeh stop-
nini v prahu vtisnjen čisto nov štiri-
ozlat znak, ter da se prav dobro vi-
diho odtiski v podobi križa, brez
dvoma je ležal tukaj zamot, križ je
pa napravila vrvice, s katero je bil
zamot povezan.

— Vi ste bili torej tukaj, gospod
Rouletabille, čeprav sem ukazal oče-
tu Jakobu, da ne sme nikomur do-
voliti vstopa, kako pa je stražil pa-
vilon!

— Ne zamerite očetu Jakobu,
prišel sem z gosp. Robertom Dar-
zacom.

— A, res... je vzkliknil nejevoli-
ne g. Marquet ter pogledal ga, Dar-
zaca, ki ni zinil besedice.

— Ko sem zagledal odtisk zavit-
ka poleg stopinj, nisem več dvomil o
tatvini, je povzel g. Rouletabille. Tat
ni prišel z zavijkom, to je gotovo...
Šele tukaj je brez dvoma zavil ukra-
dene reči ter položil tukaj-le na tla,
da jih vzame s seboj, ko pobegne.
Odtisk je tudi poleg zavitka svoje
težke čevlje: ker, le poglejte, noben
sled ne vodi do obeh stopinj, obeh
podlata pa sta stala vstrie, kakor
položimo navadno čevlje, odtiska
se poznata slabo: črevlji so bili
prazni. Sedaj tudi razumemo, zakaj
ni nobenih sledov v laboratoriju niti
v veži. V Rumeno sobo je vdril v
težkih črevlih, tam jih je pa sezul,
naibže ker so ga ovirali ali pa ker
je hotel izvršiti vse tiho, brez šuma.
Znake morilčevega dohoda je pomil
oče Jakob pozneje v laboratoriju
kakor tudi v veži. Ko je sezul mori-
lec čevlje, ki so ga ovirali, jih je ne-
sel v roki v kopalno sobo ter jih je
položil na tla kar iz praga, ker ni v
prahu v kopalni sobi nobenih sledov
ne od golih nog, ne od oblačnih v
nogovice, ne od obutih v drugačne

poverljivost. Z ozirom na sabotažo od strani industrije je stavljen naš zastopnik predlog, da se nadalje seje prekinejo, ter naj poverljivost dobi od osrednje vlade nekako izvršilno moč. Pripomniti moramo, da je naredba sama na sebi zelo pomamljiva, ter bi bilo želeli, da se jo z novo modernostjo nadomesti, ki bi ustrezala sedanjim razmeram. Ker je od tistega časa preteklo že precej časa, ko so se prekinile seje, upamo, da je poverljivost že dobila od osrednje vlade odgovor, ter želimo, da se prično zopet seje, da se določi in zaključi že započeto delo ne glede na pritožbe industrije.

Oglejmo si od statističnega urada na Dunaju v letu 1914. potrjene življenske potrebe za 5 člansko družino z dnevno plačo K 4.40, torej je bilo potrjeno tik pred vojno v mesecu juliju:

	julij 1914
15 kilecev kruha	a -36 — 5.40
6 kg moke	a -40 — 2.40
3 kg zrnja	a -46 — 1.38
2 l fižola	a -28 — .56
2 l graha	a -36 — .72
1 l leče	a -60 — .60
15 kg krompirja	a -12 — 1.80
3 kg prečiščenega mesa	a 2.60 — 7.20
10 kg konjskega mesa	a -96 — 9.60
1/2 kg kave	a 3.60 — 1.80
1 kg sladne kave	a -56 — .56
1 kg frankove cikorijs	a -84 — .84
5 kg sladkorja	a -84 — 4.20
36 l mleka	a -27 — 9.70
3 kg masti	a 2. — 6. —
4 kg margarina	a 1.40 — 5.60
20 kosov jajc	a -07 — 1.40
1/2 kg riža	a -44 — 1.10
1 kg soli	a -28 — .28
zelenjava	1.50
milo, soda itd.	2.10
2 l petroleja	a -24 — .48
100 kg premoga	a -04 — 4. —
25 kg drv	a -02 — .50
stanovanje	37.50
popravlilo čevljev	5.60
razni izdatki	7. —

Skupno torej K 120.20

Danes stane ravno ista množina 35-krat toliko ali mesečno 4191 kron, to je na Dunaju, pa vzemimo, da je vsaka stvar še enkrat dražja kakor pri nas, kar pa ni, tako je vsaj razvidno iz statistike, potem sme upravičeno zahtevati delavec s 5 člansko družino najmanj 2000 kron plače mesečno, ker pa niso vštetli tukaj izdatki za obleko, perilo, čevlje, stroški za časa boleznih, se ta svota precej zviša, katere pa se mora brezposelno všteti k življenski potrebščini.

Strokovna komisija bo v tem smislu predložila poverljivostu za soc. skrb tozadevni predlog ter bomo o končnem rezultatu še obširneje poročali.

Politične vesti.

Občinske volitve v Bosni. Minister za notranje stvari je odredil, da se v Bosni in Hercegovini čimprej izvrše formacije občin, da bi se v najkrajšem času moglo šamkaj odrediti volitve. Po volitvah v Bosni in Hercegovini bodo volitve v Vojvodini.

Po razpustu beogradske občinske uprave. Novovoljeni mestni svetnik Filipovič je v imenu komunistične stranke protestiral pri ministru za notranje stvari Draškoviču. Minister je ponovno izjavil, da ni mogel dovoliti uvedbe nove občinske uprave, ker ni položila predpisane prispege. Komunisti imajo pravico napraviti priziv na državni svet. Ako pa državni svet ne bi imel kvoruma, bil bi treba čakati na njegovo odločitev. Na petkov seji ministrskega sveta so vsi člani kabineta odobrili postopanje notranjega ministra. V nedeljo ob šestnajstih je bila v kabinetu predsedstva občine konferenca starega občinskega odbora brez komunistov, na kateri je stari občinski odbor podal ostavko. Nato se je preselilo na črevlje.

Položil je tako črevlje poleg zavijka. Takrat je bila tatvina že izvršena. Nato se je vrnil malopridnež v Rumeno sobo in se skril pod posteljo, kjer se prav razločno lahko spozna, kako je ležal, tudi prepričano je tam nekoliko premaknjena in zmečkana. Še celo drobec slame pričajo, da je bil nekdo pod posteljo...

— Da, da, to vemo vse... je poridil g. Marquet.

— Ta povratek pod posteljo dokazuje, da nadaljeval g. Rouletabille. Da ni bila tatvina edini namen. Nikar ne recite, da se je ta skril, ko je začel skoz vežno okno pa, in edno. Stangersonovo, da prihaja proti pavilonu. Veliko lažje bi mu bilo splezati na podstrešje in tam čakati ugodne prilike, če bi mislil samo na beg. Ne! Ne! Hotel je priti v Rumeno sobo...

Na to je rekel policijski načelnik: — Ni slabo, kar ste povedali. mladi prijatelji! častitamo... in če ne vemo še, kako je morilec odšel, vendar mu moremo korak za korakom slediti pri njegovem prihodu, vemo tudi, kaj je storil: kradel je. A, kaj je pa ukradel?

(Dalje prihodnjik.)

vprašanje sestave občinske uprave. Na eni, kakor na drugi strani se je pokazala volja, da se čimprej sklene sporazum. Po izmenitvi obeh skupin so se odločili, da libero po dva delegata, ki bodo končno javno sklenili sporazum in določili kandidata. Isti za volitve nove občinske uprave. Delegata radikalec sta Risto Odavčić in Joka Parajovanović, demokratska pa dr. Kumandi in Milan Sakić. O tem, da bi pri ponovnih volitvah izstopila iz mestnega zastopstva, ni bilo govora. Obe skupini menita, da še ni čas, da bi se razpravljalo o tem.

Komunizem v Srbiji. Pod tem naslovom piše novosadski soc. dem. »Sloboda«: »Kljub temu, da so komunisti pri občinskih volitvah zmagali v vseh večjih krajih Srbije, vendar nikakor ne odgovarja resnici, ako komunisti trdijo, da je Srbija komunistična, ter da je uspehe pripisovati komunistični taktiki. Uspeh komunistov je le staro nasledstvo po soc. demokraciji. Glede volitev v Belgradu so bile »Radničke novine« vedno pisale, da so si meščanske stranke pridobile večino le s tem, ker so črtale delavce iz volilnih imenikov, ponarejale volilne spise itd. V Kragujevcu so že pred vojnimi volitvami socialistični poslanci, v Leskovcu, Valjevu, Sabcu in Pirotu pa je soc. demokracija tudi bila tik pred vojno na tem, da dobi te občine v svoje roke. Komunistični uspehi v Srbiji so torej plod dolgoletnega socialističnega dela, nikakor pa ne komunistične agitacije zadnjih dveh let. Še manj seveda se more iz teh rezultatov sklepati, češ da je Srbija za komunizem zrela, ali pa da so ljudske mase v Srbiji (v boljševičem smislu) revolucionarno razpoložene. Če upoštevamo nadalje komunistične neuspehe po deželi, se more reči, da komunisti niso dosegli nič večjih uspehov, kakor jih je imela soc. demokracija v Srbiji že leta 1912. (»Sloboda« nato s številkami navaja uspehe soc. dem. v Srbiji pred l. 1912 t. j. pred balkansko vojno). Če se nato še upošteva dejstvo, da je Srbija izredno mnogo trpela vsled svetovne vojne in da za trpeče ljudstvo ni ničesar storila, ter da boljševiki računajo na nezadovoljstvo mas, je uspeh komunistične agitacije primeroma majhen. Srbija je zemlja, kjer je agrarno vprašanje rešeno in v celoti, ki je v Rusiji zmagal s parolo »zemljo tistemu, ki jo obdeluje«, nima velike privlačnosti za srbijanske kmetje. Iz tega lahko razvidimo, da je ponašanje komunistov z njihovim delom, t. j. z zmago njihove taktike, v znatni meri neupravičeno.

Kako so meščanske stranke agitirale ob priliki občinskih volitev v Belgradu nam povedo njihovi listi sami. List »Balkan« n. pr. piše, da so liberalci kupovali od volilcev glasove po 50 dinarjev ter — z žganjem, ki so ga kar po cestah ponajali. Svoje kupljene volilce so zalivali z vinom in jih nasedali z guljaži. Poleg tega so pri volitvah tudi glasove kradli. Blagajne meščanskih strank in njihovih bank so ta dan baje zelo trpele. — Tako torej si kapitalisti pomagajo, da se obdržijo na površju in si še za vboščote zagotavljajo izkoriščanje mas. Meščanska moral!

Iz Stojan Protičevega ustavnega načrta. Glede osebne svobode državljanov: Nikdo ne more biti zaprt dalje časa, kakor 24 ur brez odločitve sodišča. To se pravi: da lahko policija vsakogar zapre 24 ur. brez vsakega razloga. Da se pa ne bo upal kdo pritoževati se radi tega pri sodniji, predlaga St. Protič v svojem načrtu, da se dotičnik, pri katerem se je ugotovilo, da je njegova pritožba neosnovana, kaznuje z zaporom od 1 do 3 mesecev ali z globo 3-4 tisoč dinarjev. Če sodnija ugotovi, da je pritožba napravljena zlonamerno, potem se dotičnika lahko obsodi na 6 mesecev zaporu in lahko tudi za celo leto. — Res lepo si je g. Protič zamislil državljansko svobodo — posebno, kar se tiče prvega slučaja, kjer bi lahko policija poljubno zapirala ljudi po 24 ur!

Mahinacije meščanskih strank. V volitvah se vrše volitve v agrarne odbore, in v prav mnogih krajih so pri teh volitvah že zmagali socialni demokrati. V okraju Loku pa okrajnemu glavarju to ni bilo všeč in je volitve dvakrat razveljavil. Ko je bil tudi tretjič voljen soc. demokraj, je kratkoročno zavrnil, da soc. dem. ne sme biti voljen. Nazadnje so nagovorili nekaj pijanih ljudi, da naj voljenega sodr. Vasica ubelijo! Preiskave, ki so bile nato uvedene so ta napake dokazale. Prizadeti uradnik je bil kaznovan na globo 2000 kron in bo premeščen. — To so torej sredstva, s katerimi delajo zase meščanske stranke. Zalostna slika iz »svobodne« države in kazni za uradnika? Pri nas pa dobijo zaradi shoda 5000 kron globe in osem dni zapor!

Albanija — vir novih sporov. Nekateri pariški listi donajajo vest, da sta se jugoslovanska in grška vlada na skrivaj pogodili glede Albanije proti aspiracijam italijanskega imperijalizma. Te vesti prinašajo po italijanskih informacijah. Mi vemo, koliko je verjeti tem vestem, vemo pa tudi, koliko je dati na »iskrenost« grškega in jugoslovanskega imperijalizma, ki stremi po »ureditvi« mej napram Albaniji. Mesto, da bi se Albaniji pustila neodvisnost, se začelja zopet novi spori treh imperijalizmov, ki lahko dovedejo, ravno tako kakor spori zaradi jadranskega vprašanja, do novih krvavih konfliktov. Svarimo ob pravem času!

Snovanje nove kmetijske stranke. V Dalmaciji snujejo nekateri politiki novo

samosvojno kmetijsko stranko in sicer po zgledu srbke seljačke, oziroma slovenske Samostojne kmetijske stranke.

Zveza češkoslovanskih strokovnih organizacij žilivske stroke je imela dne 1. julija t. l. skupno 361 skupin.

Nemčija se je opravičila zaradi incidentov v Vratislavi. Nemški opravičnik v Parizu je 29. avgusta popoldne posetil generalnega tajnika v francoskem zunanjem ministrstvu, Paleologuea, da mu izreče najgloblje obžalovanje nemške vlade zaradi pustošenja francoskega konzulata v Vratislavi. Obenem je zagotovil, da se bodo krivci kaznovali in da bo nemška vlada dala francoski vladi vsako zadoščenje. Generalni tajnik Paleologue je vzel to izjavo na znanje s pripombo, da se je od francoskega poslanstva v Berlinu zahtevalo natančno poročilo o dogodkih. Ko dospe to poročilo, bo francoska vlada sporočila nemški vladi, kakšno zadoščenje se ji zdi potrebno.

Ponovna mirovna ponudba Čišerina Rumuniji. Kakor javljajo iz Belgrada, je ruski komisar za zunanje zadeve Čišerlin, rumunski vladi zopet ponudil, da se prične mirovna pogajanja med Rusijo in Rumunijo.

Mednarodni kovinarski kongres. Na mednarodnem kovinarskem kongresu v Kodanju so predlagali Belgiji in Francozi, da bi prenesli mednarodno tajništvo v kako nevtralno ozemlje. Kongres se je na ta predlog mednarodnega tajnika Schlickera ukinil, da dobijo posamezna zastopstva odločilo, da zvežamejo svoja stališča k temu vprašanju.

Angleške vojne ladje so dospele v pristanišče mesta Odanskega. Pripluli so v pristanišče trije angleški rušilci in tri angleške križarke. V Odansko je odplula tudi ena križarka in ravno tja so odplule tudi nekatere francoske bojne ladje z živimi z vojnega poljskega armade.

Mobilizacija ruskih delavcev. Z ozirom na nevarnost, ki preti sovjetski Rusiji s strani Wrangelove armade na Krimu in v kuhanskem ozemlju, so ruske strokovne organizacije izdale na delavstvo proglas mobilizacije vsega zavednega delavstva. Kakor se javlja iz Moskve, mobilizacija prav dobro napreduje. Javila se dnevno zelo veliko prostovoljcev.

O Wranglu in o Poljakih. Iz Moskve javljajo, da se prebivalstvo krajev, ki jih je general Wrangel zasedel s svojimi četami, zelo sovražno vede napram njegovi zasedbi. Prebivalstvo se belih teroristov zelo boji in se upira Wrangelovi mobilizaciji kljub temu, da Wrangel trumoma obeša tamošnje kmete. — V okro-

ju Minsk, kjer so gospodovali Poljaki, je razumna vsa produkcija. Poljaki so odpeljali vse stroje. Tovarne v bobrujskem okraju so popolnoma uničene.

Kdo je general Wrangel? V pariškem listu »L'Ouvrier« je opisal general Vorrax Wrangla kot zelo nasilnega človeka. General Wrangel je baron, ki si je bil z Denikinom vedno v laseh. Ko je general Denikin doživel poraz in zbežal, je Wrangel takoj reorganiziral ostanke Denikinove vojske. Pobesil je več nepokornih častnikov in vojakov in z brahijalno silo začel na novo z rekrutovanjem. Poloviti je dal po cestah vse ljudi, sposobne za vojsko. Ima posebnega liferanta za večala... Njegovi častniki so zelo demoralizirani ljudje in imajo mlada dekleta za svoje slugе. Wrangel je postavil na upravna mesta same vojake, generale in polkovnike, ki postopajo z ljudmi tako, kakor navadno z vojniki objestni in brutalni vojaški zapovedniki. Verovati v trajnost Wrangelovih uspehov bi bilo neumno... Tako general o generalu...

Razmerje med Rusijo in Norveško. Norveška je sklenila stopiti z Rusijo v redne odnose. Litvinov odpotuje kot zastopnik sovjetske Rusije v Kristianijo.

Tripolitanijska in Cirenajška vstati do bili po odloki italijanske vlade sv. parlament, ki mu bo uspeval možimanski predsednik. Prva bo imela 48, a druga 50 poslancev. Kakor videti, italijanska vlada resno misli organizirati pokrajine, ki jih še — nima.

Amerika in Evropa. Amerikansko meščansko javno mnenje je prežeto bojaznjo, da bi entente države vendarle podlegle v boju s tkzv. rdečo nevarnostjo. To razpoloženje ameriške buržoazije se kaže posebno na denarnem trgu. Ameriška buržoazija zato propagira, da naj se Amerika vzdrži vsakršnega vmešavanja v evropske zadeve. Meni, da naj Amerika nekaj let vodi tako politiko napram Evropi, dokler Evropa duševno in politično zopet ne okreva. Republikanci posebnim povdorkom naglašajo pomen take politike. V deo kratki temu na tihem pritrjujejo. Da bi torej Zedinjene države posegale v boj zoper sovjetsko Rusijo, ni nikakor misliti, kljub temu, da ameriška buržoazija zelo simpatizira s poljsko zlahko.

Boji Ircev. Boji irskih ustašev so vedno hušji. Dne 20. avgusta je bilo izvršenih na Irskem nad 100 atentatov; v nekaterih mestih so Angleži izgubili oblast.

Komunisti v Avstriji. Avstrijska komunistična stranka je izjavila v svojem glasilu, da se ne bo udeležila parlamentarnih volitev, ki se vrše to jesen.

Dnevne vesti.

Klerikalna korupcija! Celjski liberalni list »Nova Doba« poroča, da je mariborski vladni komisar, klerikalec dr. Leskovar, dal iz mesta: bagajne za orlovsko slavnost okrog 1 milijona kron! — Tako znajo torej klerikalci delati z ljudskim denarjem! Proč s klerikalno korupcijo!

Prepoved nočnega dela v pekarski in kolarski obrti od 21. ure zvečer do 4. ure zjutraj po leti, in do 5. ure po zim. Za polletni čas se smatra čas od dne 1. maja do zadnjega dne septembra. Od te prepovedi so izzeveta pripravljalna opravila (kvas, kverjenje peč) v toliko, da se smejo pričeti eno uro in pol pred začetkom skupnega dela. Za ta dela pa je uporabljati le neizogibno potrebno število delavskih oseb, ki se morajo tedensko menjati. Izključeni so vajenci, mladostne pomožne delavske osebe in delavke. Ta naredba je bila objavljena v št. 99 Uradnega lista z dne 27. avgusta 1920 kot dodatek k naredbi, ki je izšla lanske leto v Uradnem listu št. 163 z dne 24. novembra 1919., ki pravi v št. 5; prestopke te naredbe kaznuje politična oblast prve stopnje z denarnimi kaznimi do 1000 K ali z zaporom do treh mesecev. Ako prestopi naredbo obrtnik, se more razen tega odrediti, da se mu otegne obrtna pravica če so dani pogoji § 133 b, odstavek 1. lit. a obrtnega reda.

Obratno ravnanje južne železnice javlja dodatno k svoji zadnji objavi: Ker je državna železnica poravnala le del svojega dolga in s tem odredila, da stopi frankaturna obveznost in ukinjenje predjmov pri podvezitih in pošiljkih na postajah državnih železnih kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev šele 15. septembra t. l. v veljavo.

Krščanska ljubezen pri katoliških podjetjih. Prejeli smo: Parkrat je prinesel »Napredek« članek o razmerah uradnih listov in drugih nameščencev pri Gospodarski zvezi, katere pa popolnoma opravičuje kritizira. Naj osvetlim še nekoliko položaja delavcev, ki so po večini organizirani pri Jug. strok. zvezi. Ne smemo tajiti, da Jug. strok. zveza ni izboljšala grobne situacije svojih članov in, da je storila vse, kar je bilo v njeni moči, da bi izboljšala istim osebnostni dnevi plačan dopust. Toda, da je neletela tudi pri gospodih v načelnstvu, s katerih bi človek sodil, da imajo toliko krščanske pravilnosti kakor jo kažejo v besedah, na tak odpor, da je tovarišem Jug. strok. zveze bilo takoj jasno, da imajo opraviti z ljudmi, ki niso samo kapitalisti, marveč tudi jako trdovratni zagovorniki kapitalističnega razreda in zatiralci delavcev. Dalo se je takoj navodilo g. poslovodji v skladšču, da naj hujšajoče delavce takoj od-

de tako do veljave nego na originalu. 3. na drugi strani je trikotni oblačni venec podan nekako v rujav barvi (zlegelot), dočim je na originalu karminasto rdeč. 4. Žitna snopa na obeh straneh sta, ker je na falsifikatu temeljna barva bolj vodena in »orange« vse bolj izrazita in prihajata izdatno čistejša do veljave, nego na originalu, ki je »rosa« temeljna barva. Tako se očesu dozdevata na falsifikatu oba snopa nekako zelenkasta, dočim sta na originalu modre barve. 5. Na zadnji strani je na originalu označena številka »2« iz dveh skoraj paralelnih črt, ki sta zvezani v sredini številke s poševno črtico, dočim se na falsifikatu tamkaj paralelni križati. Isto velja tudi za črko »S« v besedi »Dinar«s. Na sploh pa je falsifikat izredno dobro izdelan in je opreznost tembolj priporočljiva.

Odprtje spominske plošče p. Stanislava Škrabca. Dne 12. septembra t. l. se bo vršilo v Hrvači pri Ribnici slavnostno odprtje spominske plošče p. Stanislava Škrabca. Odprtje se bo izvršilo takoj po prihodu dopoldanskega vlaka.

Finančni minister je odredil, da se vsi žetev z državnih posestev proda vojnemu ministrstvu. Dosedaj se je žito z državnih posestev prodajalo na javnih dražbah. Na ta način se je hotelo finančno ministrstvo izogniti težočam, ki so nastale vsled prodaje na dražbah. Vojno ministrstvo bo dobilo žito po cenah, kakor so v prometu.

Slov. dij. zadruga v Pragi ob uradnih urah razen nedelj vsaki dan od 15.-16 ure v pritličju kr. višje realke. Vhod na dvorišče.

S koroške demarkacijske črte. Iz Celovca poročajo: Dne 28. t. m. ob 20.15 je bilo oddanih iz vasi Seral, približno 500 korakov od demarkacijske črte, v smeri proti Hraščam 25 strelcev, ki so bili na merjeni proti naši orožniški patroli.

Zborovanje interesentov za železnico Maribor-Murska Sobota se bo vršilo dne 26. septembra 1920 pri Sv. Lenartu v gostilni pri Arnžu, ob 11. dopoldne in ne 9. septembra, kakor je bilo pomotoma razglašeno v nekaterih listih.

Splošne vesti.

Vlada na delu. Naša vlada je završila te dni veliko delo. Sklenila je premeniti imeni obeh velikih kanalov v Bački. Francov kanal se bo zval odsej kanal kralja Petra, a Franc-Jožefov kanal pa kanal prestolonaslednika Aleksandra. S tem je vsakako narejen velik čin, ki bo imel za napredek naše države nepreglednih posledic in vlada bi pravzaprav že lahko šla zopet malo — počivat.

Na medicinski fakulteti v Zagrebu je imenovan za upravitelja klinične bolnice dr. Leon Vrbanič. Dr. Karol Horvat, glavni redni vsenčistični profesor je umirovljen.

Tretji transport jugoslovanskih legionarjev iz Vladivostoka bo dospel v najkrajšem času s parnikom »Himalaja«.

Požar v Soliju. Dne 25. avgusta je izbruhnil v Soliju v vojaškem skladišču velik požar, ki je uničil cel instrumentalni oddelek. S težavo ga je gasilstvo omejilo. Škoda znaša več milijonov lejev. Zgorele so velike množine kože, sukanca, električna naprava, razni stroji in precizni instrumenti, kolih izguba je nenadomestljiva, ker se danes ne morejo dobiti na denarnem trgu. Na mesto požara je prišel Stambolinski s ostalimi ministri. Vsled tega se širi po mestu glas, da je nekdo od odgovornih oseb požar podtaknil v namenu, da zgori arhiv, ki je bil shranjen ter se na ta način prikrilje številne zlorabe, ki so se izvršile v zadnji vojni.

Avstrijski poslanec dr. Ellmann je umrl. Ellmann je bil zdravnik in si je pridobil mnogo zaslug pot proučevatelji socialne higijene in sodelovatelji pri bolnišničnih blagajnah. Njegovo delovanje ga je privedlo k študiju velikih problemov socialnih ključil kot človek odprtega pogleda naših strank. Za mrtvim soderugom žaluje vsa stranka. Za mrtvim socialna demokracija, solna avstrijska socialna demokracija.

Kovani drobiž bo izdala češkoslovanska vlada. Drobiž bo iz legrane kovine bakra in nikla.

Kako so ubili grofa Tiszo. Pri razpravi proti morilec grofa Tisze v Budimpešti je nečakinja Tisze, grofica Almasy, izpovedala sledeče: »Ob 5. uri popoldne smo čuli strele. Ugasnila sem električno svetilko in rekla Tiszu, naj se umakne v manje eksponirano sobo. Nato je prišel sluga Dömődör in rekel jokaje: »Ekselencija, skočite skozi okno, ker prihaja osem vojakov, ki vas hočejo umoriti.« Tisza je ostal. Kmalu potem je prišlo v salon osem vojakov s puškami. Sredi njih je stal Stefan Dobo, na levi pa Jos. Pogany. Stiri vojaki so stali v predsobi. Tisza je držal v roki revolver. Vojaki so ga pozvali, da revolver zažene v stran, česar pa Tisza ni hotel storiti. Nato se je začel pogovor o krivdi vojne. Na vprašanje, kdo je zakril vojno, je Tisza odgovoril: »Ne vem. Jaz gotovo ne.« Stefan Dobo je rekel na to, da je bil 8 let vojak, da je bil štirikrat ranjen, ter da ga je slednjič zapustila celo njegova žena. »Kdo je vsega tega kriv«, je vprašal. »Odbila je vaša zadnja ura.« Grof Tisza je v tem trenutku skočil proti Dobu, toda vojak si je ustrelil nanj. Par minut pozneje je Tisza izdihnil.

— Bojiljša svetovne vojne v Belgiji in v Severni Franciji so že vilmovana. Ako bi hoteli filmovati dosledno vsa bojiljša, bi morali najmanj pol Evrope filmovati.

— Francoska letalka Adrienne Bolland je preletela Canal la Manche. Na angleški obali pri Lymplu je morala pristati, ker se ji je stroj pokvaril, a je že poletela dalje proti Londonu. To je prvič, da si je upala ženska na tako »dolgo pot« po zraku.

Kardinal Amette je 29. avgusta umrl.

— Abonnement za večno življenje. »Le Populaire« objavlja prospekt, katerega izdajajo belgijski duhovni očetje, ki se na »kšelt« razumejo. Vrli patri Sv. srca Jezusovega ponujajo božjo pomoč po zelo sprejemljivih cenah in pod silajnimi pogoji. Za 500 frankov si more izposlovati nebesa najhujši verzičnik, in samo največji reveži, ki bi ne mogli plačevati niti na obroke, so pristiljeni, da si izvojujejo nebeski Jeruzalem s čednosjo in molitvijo. Tukaj prospekt: Ustanova na večne čase za eno vsakdanjo mašo v prilog dobrotnikov duhovnih očetov Presv. srca Jezusovega, ki jim zagotovi na tem in na onem svetu neprecenljivo duhovno pomoč. — Uživali bodo na vekomaj učinke te vsakdanje maše v sorazmerju s svojimi darovi, kakor je spodaj povedano. — Vsakdo bo sodeležen na tej maši, ki bo plačal 500 frankov: za 6 dni v tednu 375 frankov, za 5 dni v tednu 250 frankov, za 4 dni 125 frankov, za 3 dni 100 frankov, za 2 dneva 65 frankov. — Kdor plača 30 frankov, je upravičen na eno mašo v vsakem petku leta, dar 10 frankov upravičuje eno mašo vsak prvi petek v mesecu, 5 frankov za enkrat v dveh mesecih. NB: Naša ustanova ima vse zaželjene garancije trajnosti. Darovi, in naj si bodo osebn, ali pa prihajajo iz zbirke, se lahko plačujejo na obroke. Tudi na imena prilateljev ali sorodnikov in sicer živčih, kot umrlih — je mogoče plačati. Prosim, da pošljete darove in pisma na naslov prečastilnega superijora očetov Presvetege srca Jezusovega v Brugelottu (Belgija), eventuelno z znakom za odgovor. Darove nam lahko pošljete v navadnem priporočnem pismu s čekom. — Kdor zna, pa zna!

Ogrožena severna Kitajska. »Times« poročajo iz Pekinga: Severno od Humana se razširja kolera na ozemlje Čili. Bolezen razsaja zlasti v mnogih vaseh v bližini železnice Peking-Hankou. Vsa severna Kitajska je ogrožena po lakoti, ker je izostal pomladanski in poletni dež. Razen tega so mnogi kraji opustošeni po velikih množinah kobilic.

Raziskovalec Vandenbergh, ki se je po daljši odsotnosti povrnil iz Afrike, privede, da je odkril novo plemo, prilike, ki se le malo razlikuje od opic. Odrasli človek tega plemena je le 134 cm visok in se z neverjetno spretnostjo giblje po drevesih.

— Nove madžarske znamke. Hortyeva vlada je izdala nove časopisne znamke, ki nosijo grb Ogrske, Hrvaške, Slavonije, Dalmacije, Reke in Erdeljskega. Nad gr-

bom je Stefanova kruna, nad krono pa napis »Magyar kiraly posta«.

— Pogorelo je mesto Saratov ob Volgi. Mnogo ljudi je mrtvih 25.000 prebivalcev mesta je brez strehe.

— Potres. V državi Chile v južni Ameriki je bil te dni velik potres. Mnogo mest je zelo poškodovanih.

Ljubljanska porota.

Čez demarkacijsko črto. (Tatinska idila.) Fant Jože Habe je sin kolarice, ki ima svojo malo in uborno bivališče tik demarkacijske črte v bližini Črnega Vrha nad Idrijo, toda tostran. Umevno, da je položaj kočje bil kakor nalašč ustvarjen za razne tihotapske posle preko meje. Jože se je tudi večinoma pečal s tihotapci in neke noči februarja meseca letošnjega leta je z dvema drugima tihotapcema odpeljal iz bleva posostniku Francetu Mescu v Zaplani 24.800 K vreden par volov. Nekemu mesarju v zasedenem ozemlju jih je prodal za 3500 lir. Mešetar pa Furlanom za 5600 K. Ljubljansko porotno sodišče, ki je začelo včeraj dopoldne svoje jezenske porotno zasedanje, je Jožeta Habeta obsodilo na petnajst mesecev težke ječe.

Usoda prvi človeka v prepad. Pred porotniki, ki so po večini sami kmetje posestniki, stoji mlad, inteligenten in eleganten livar Filip Kirchbaumer iz Storij pri Celju. Usoda ga je prignala na pot težkih nesrečnikov. Letošnji spomlad je na peronu glavnega kolodvora v Zagrebu zapazil veliko košaro dragocenih, 175.000 K vrednih kož. Dunajčana Bergmanna, Kirchbaumerju se je s pomočjo nekega drugega tovariša — Ivana Murna — posrečilo odnesti košaro ven, toda prišla sta policiji v roke, kjer se je pa Kirchbaumerju posrečilo, da je policijo preslepil in je bil iz zapora izpuščen. Ta korak pa je bil zanj usoden. Udal se je brezdelju. Pobegnil je ter šel k svoji mladi nevesti na neko posestvo blizu Vrhnike. V vasi Mali Ligojni je noko nedeljo med plesom v gostilni Marije Bajtove ukradel fantu Antonu Gutniku denarnico s 4100 K denarja. Tatvino je izvršil med plesom z Gutnikom. Pobegnil je v Maribor, kjer je denar zapravil in se potem preživljal s samimi tatvinami koles. V Mariboru je tekem enega meseca izvršil šest tatvin koles. Slednjič so ga zasedli in izročili sodišču. Pred ljubljanskim porotnim sodiščem Kirchbaumer vse odkrito priznava in se zagovarja v lepi književni slovesčini. Na podlegel krivdoreka porotnikov je bil Kirchbaumer obsojen na pet let težke ječe.

DRŽAVNI KURZ TUJEGA DENARJA.

Belgrad, 28. Ker se je kurz tujega denarja na belgradski borzi ponovno dvignil, je finančno ministrstvo odredilo nove državne kurze. Vsled tega se bo menjavalo pri državnih blaginah 100 francoskih frankov za 150 dinarjev, belgijski franki istotako, 100 italijanskih lir za 105 dinarjev, 1 dolar za 20 dinarjev, 1 angleški funt za 80 dinarjev, 100 švicarskih frankov za 308 dinarjev in 100 češkoslovaških kron za 40 dinarjev.

STRANKIN ZBOR ČEŠKE SOCIJALNE DEMOKRACIJE.

Pízen, 30. V zadnjih dneh so se v zahodnočeškem ozemlju vršile volivne delegatov za kongres češkoslovaške socialno demokratske stranke. Volitev se je udeležilo 11.310 članov lokalnih političnih organizacij vseh okrajev ter je bilo izvoljenih 28 delegatov. Oficijelna lista socialno demokratske stranke je dobila 10.433 glasov, nasprotna kandidatska lista takozvane maksimalistične levice pa 877 glasov. Vsi izvoljeni delegati so pristali socialnodemokratske stranke.

WRANGLOVA MOČ ZLOMLJENA.

Moskva, 30. Ljudski komisar Čičerin je sovjetskemu zastopniku Kamenjevu v Londonu naznanil, da je po ljutih in težavnih bojih zlomljen odpor Wranglov. Sovjetska armada napreduje v Tavriji kakor tudi v Tamanu. Wrangel se je umaknil na Krim. Položaj v Kubanu je popolnoma dovoljen.

Rusko-poljska vojna.

POLJSKO VOJNO POROČILO.

Varšava, 29. Frontno poročilo z dne 20. t. m.: Vzdolž vse fronte od Orajeva do Bobrke smo v stiku s sovražnikom. Severno od Belza liuti boji s konjenico Budenija. Oddelki te konjenice so došli do Tyszowic. V odseku Bobrka in Sira so naši oddelki odbili večkratne sovražne napade in so na to pričeli energično protiakcijo. Armada generala Pavlenka je prekorčila Dniester in prodira v severni smeri.

RUSKO VOJNO POROČILO.

Moskva, 30. Frontno poročilo z dne 29. t. m.: Pri Brest-Litovskem smo zasedli več krajev šest vrst vzhodno od mesta. Pri Lvovu liuti boji. V krimskem odseku je bil Wrangel pri Orjehovu nazaj potisnjen, ob tem smo privedli mnogo ujetnikov in uplenili mnogo topov in strojníc.

Moskva, 30. Ljudski komisar Čičerin je sovjetska zastopnika Kamenjeva v Londonu in Koppa v Berlinu obvestil, da je ruska armada dovršila svoje prestavljanje in iznova začela napadati: pri Bialystoku, Brest-Litovsku in v vzhodni Galiciji da je že izvojevala uspehe. Poljska poročila o velikanskih ruskih izgubah niso resnična. Ruska armada se je morala vsled napada pri Novominsku umakniti. Ob tem je bila parkrat v kritičnem položaju. Izgube so bile neizogibne. Bojna moč armade je sveža. Došla so nova ojačenja.

Moskva, 30. Ob železniški progi Bialystok-Wolkowicki smo osvojili več postaj. Bjeloveš in nekaj krajev na obeh bregovih Mjaski smo zasedli. Naše prodiranje se nadaljuje.

POLJSKA JE ODKLONILA MIROVNE POGOJE.

Kodani, 30. Po brzoijavah iz Varšave z dne 30. t. m. veli nota poljskega zunanjega ministra, da je poljska mirovna delegacija dne 27. t. m. odklonila ruske mirovne pogoje, ker so bili naperjeni zoper samoodlobo narodov in zoper suverenost Poljske. Ki jo je Rusija že priznala. Pogoji pomenjajo tudi vmešavanje v notranjo politiko poljske države.

Poznanj, 30. Uradno se objavlja: Zunanje ministrstvo je včeraj prejelo nastopno brzoijavko mirovnega poslanstva v Minsku: Poveljništvo zapadne fronte sovjetske armade je v proglasu na prebivalstvo imenovalo poljsko mirovno odposlanstvo vohune. Ko smo zahtevali zadoščenje, so z lepaki preklicali ono označbo. Menjava kraja z Rigo (za pogajanja) je potrebna. Nato je poslal zunanji minister Sapieha ljudskemu komisarju Čičerinu brzoijavko, v kateri veli, da je treba takoj zameniti kraj za pogajanja, in predlaga Rigo.

Vpošljite zaostalo naročnino za »NAPREJ«, da se Vam njega pošiljanje ne ustavi.

Delavsko gibanje.

Iz stranke.

Zaupniški sestanek je danes, v torek, 31. avgusta ob 8. uri zvečer. Udeležite se ga polnoštevilno.

Krajevna organizacija ISDS za Celje in okolico opozarja tem potom vse sodruge in sodružice na sklep odhoda. nai oddajo v delavskem tainištvu. Vodnikova ulica 3, strankine legitimacije tudi tisti, ki so za leto 1920, že plačali. Čimprej, ker je potrebno zaradi ureditve nove evidencne knjiige in kontrole. K vsaki legitimaciji nai se priloži listek z natančnim naslovom članov. Zaupniki in zaupnice nai zberelo vsak v svojem delokrogu več legitimacij skupai, da ne bo treba posameznim sodrugom hoditi v tainištvu. Po enem tednu fili dobe rešene nazaj. Ker ie to delo velevažnega pomena in v interesu dobre organizacije, prosimo vse sodruge in sodružice, da se tega dela krepko in zanesljivo opri-mejo, kdor bi nam no zaključku evidence in kontrole mankal, bi ga ne mogli eč šteti za člana.

Gospodarstvo.

— Na prvi seji novega kabineta za obnovo dežel se je določilo razmerje za nabavo poljedelskih potrebščin za prizadeto poljedelstvo. Ob tej priliki je bilo določeno 40 % za obnovo poljedelstva, 35 % za obnovo obrti in 25 % za obnovo industrije. Po daljši debati je bilo sklenjeno, da se sredstva za obnovo dežel imajo dajati samo za obrt in poljedelstvo v starih mejah Srbije in Črne gore, ki so največ trpeli tekom vojne.

— Zadržana produkcija ameriških strokovnih organizacij. Velika draginja oblačilna predmetov je prislila ameriške strokovne organizacije k sistematični samopomoči. Velika unija železarjev je svoje ogromne fonds uporabila za nakup tekstilnih tovarn. 2400 strokovnih organizacij je sklenilo velikevredne pogodbe z oblačilnimi instituti. Na ta način morajo svojim članom dobavljati blago za 30 do 60 odstotkov ceneje, kakor ga prodaja detajlna trgovina.

Turistika in šport.

Nogometna tekma Hermes : Slovan, Igrana na Hermesovem igrišču ob državni železnici je končala z rezultatom 0 : 0 (koti 3 : 7 v prid Slovanu). Obe moštvi sta igrali z rezervami precel napeto igro. Hermes se je prvi koncu z obupnim bojem pred svojimi vrati ubranil goala in si ohranil enakost. Sodnik g. Vidmajer, občinstva malo.

Nogometna tekma Jadran : Svoboda 0 : 7 (0 : 3). Nepričakovano si je izbojevala ljubljanska Svoboda v hudi borbi z »Jadranom« krasno zmago 0 : 7. Igra Svobode je bila v nedeljo izredno lepa, zlasti kombinacija je bila izvajana skoro brezhibno; dočim Jadran sploh do igre ni mogel priti. Vseh enajst igralcev Svobode je igralo kot na »spagi«, posebno dober je bil branilec Juvan, na desnem krilu krajnik Sim-novec, na levem Jesenko (Milo), dalje center for Marinko, hali Pečnik in vratar Pri-možič. Jadran je daleč zaostajal za »Svobodo«, ki ima nekaj dobrih tekačev. Tudi igre z glavo je bilo veliko in lepe. Goale so napravili Simnovec tri in Milo enega. Koti 6 : 3 Svobodi v prid. Sodnik g. Vidmajer dober, občinstva ne ravno preveč. — Od igre z Ilirijo 0 : 10, s Šparto 1 : 1 preko Iger s celjsko »Svobodo« 1 : 2 in z Hermesom 2 : 3 se je povzpela Svoboda do Iger s Slovanom (2 : 2) in z Jadranom (0 : 7). Kaj je bilo in kaj je? Od — recimo si odkritosrčno! — slabega, boječega lahkomiselnega moštva se je dvignilo v zadnjih Igrah do prav dobrega moštva, ki že začena spoznavati vrednost kombinacije, vrednost skupne igre. Ako se moštvo še malo izpopolni in se obenem dobro strena ter pojde na svoji poti le naprej in ne nazaj, postane še dika Svobode pa to ne le ljubljanski Samozavesti, volje in moči, tega treba fantije in polje pojde. Jus.

Rekord v plavanju v globino je dosegel v Splitu Rožić Ante; dosegel je globino 25 metrov, torej 3 metre več, kakor je bil doslej svetovni rekord.

Iz Slovenije.

Guštanj, Dne 22. t. m. smo imeli tu pri nas shod komunistične stranke. Bil je precej dobro obiskan. Kakih 150 obiskovalcev po številu. Mnogo jih je prišlo iz radovednosti, ker nekateri ljudje, posebno na klerikalni strani, so si predstavljali to za nekaj groznega. Vse polno orožništva je bilo in zgledalo je, kakor pred kako ofenzivo. Naši sodrugi so vse to mirno opazovali. Tudi pri shodu je bilo vse mirno. Vsi smo poslušali izvajanja komunistične prav hladno, in vsak si je mislil svoje. G. Fabjančič je na dolgo in široko razlagal erlurski program kakor socialdemokrat. K temu tudi program komunistične stranke in obadva ta dela tvorita enotni program komunistične stranke. Tako je nam vsaj

povedal. Prav navdušeno je nam povedal, da ima komunistična stranka Jugoslavije 90 % proletarijata za seboj, (ta pa prav debelo laže) ki sledijo programu, sklenjenem na Vukovarskem kongresu. Se celo, da imajo komunisti ogromno večino delavstva v Evropi in svojih vrstah, z eno besedo sama baharija. Ni pa mogel v svojem govoru, da ne bi se obregnil ob s. Antona Kristana. Rekel je tako prepričevalno, kakor da bi bilo samoočebno, da je kar svojevoljno, ne da bi ga bil kdo pooblastil, vstopil v vlado. Končno je še pozival naše sodruge, naj se pridno priklajajo v njili stranko, češ, kaj bomo še sami tako tavali okolo. Ravno tako se nam je zdelo, kakor da on ne bi vedel, da že tu pri nas obstoja politična organizacija ISDS. In da so delavci tukaj organizirani. Prav lepo nas je hotel ta pol leta organiziran socialist in komunist naharati. Za tem je govoril gosp. Muhar, železničar iz Novega mesta, v nemškem jeziku, toda še precej stvarno. Iz njegovega govora se je spoznalo, da ni bilo prav nobenega razločka od pristnega socialdemokrata. Ker se ni dotikal naše stranke in tudi drugih izpadov ni povzročil. Sedaj vstane pa naš sodrug Salomon, ki je pošteno odgovoril na razne bvale in zavijanja komunistične Fajjančiča. Pravilno je rekel, da se mi soc. demokrati strinjamo z erlurskim programom, ki ga je on razlagal, ker ta je tudi naš program. Ne moremo se pa strinjati z drugim delom njih programa, ki je v teh razmerah in v teh časih neizvedljiv, ker naše soc. demokratično delavstvo je v svojih bojih pridobilo že dovolj izkušenj, zato tudi ve, kam vodijo nepremišljeni eksperimenti in kake posledice iz tega nastanejo. Ne bomo se pustili slepo zavesti po neizkušenih voditeljih, dovolj nam je zgled Ogrska, kjer je nepremišljen korak komunistov uničil, brutalno uničil komuniste same in obenem še socialdemokrate. Da bi se pa mi soc. dem. zedinili s komunistično stranko, torej s stranko, katera sama ne priznava svojega programa, kar je znak, kakor na primer na Hrvat-skem, da je komunistične stranke nastajajo kar tri komunistične stranke, katere so tepele in grizele med seboj, si za enkrat ni misliti. S stranko, katera si sama ni na jasnem in ki nima čistega oziroma zdravega jedra, se naše zavedno soc. demokratično delavstvo ne mara kar slepo ujediniti. Mi soc. demokrati ostanemo zvesti naši stranki, ki jo poznamo in vemo, da je izkušena borilnica proti sedanjemu družabnemu redu. Kar se tiče pa s. Kristana, da je samolastno vstopil v vlado, se gospodin Fabjančič precej moti. V izvrševalnem odboru, ki se je sestel, da določi člane v poverjeništvu oz. vlado, so sedeli tudi nekateri sedanjí komunisti. Tudi ti so bili za vstop v vlado. Ker pa se jim ni posrečilo, da bi tudi sami dosegli »čast« poverjenika ali celo ministra, je bilo to njih trn v peti in začeli so v svoji lastni stranki rovariti in blatiti voditelje. To je bila njih brezznačajnost, katere nikdar ne moremo odpraviti, toda od druge strani smo zadovoljni, da se jih je stranka iznebila. Ker je pa g. Fabjančič še izrazil, da se je naša stranka zale-tela na Koroško, da agitira za plebiscit in da si pridobi zopet nekaj zaslonbe, mu odgovori s. Salomon, da se za koroško delavstvo prei sploh nikdo brigal ni, je bila torej dolžnost stranke kot take, da se za to ljudstvo pobriga. Kar se tiče pa plebiscita, nismo mi prišli pomagati buržoaziji meje delat, ampak hoteli smo, da se potem socializma iztrebi narodno sovraštvo, ki vlada na Koroškem da nikjer tako. Proletariat pa ne pozna mej, ker njegov je ves svet, ves svet je naš oče in mi smo njegovi otroci. Gospod komunist se je tudi hotel pohvaliti, da so bili v času stavke samga komunisti zaprti. Ni bil pa nobeden soc. demokrat, zato ker oni niso tako nevarni. Tudi tukaj mu odgovori s. Salomon, da je to laž, ker v Kočevju, Celju, Hrastniku, Trbovljah in v Mariboru so bili tudi soc. demokrati zaprti (navedel je tudi imena) dočim glavni komunist Vencelj v Ljubljani se je lepo svobodno izprehajal sem in tja. Tako je v celoti končala debata in poslušalci so se na mah razšli.

Aprovizacija.

V »Ljudski mesnici« »Nuovčevalnica za živino in mast na Sv. Jakoba nabrežju se oddaja strankam meso od 7. ure zjutraj do 11. ure dopoldan. Oni oddajalci, ki so prišli od 6. do 7. ure na vrsto, dobijo meso od 7. do 8. ure dopoldan.

To in ono.

* Priprosto sredstvo za uspanje navaja dr. Erbsstein v »Zeitschrift für physik. diartet. Therapie«. Kdor ne more zaspati, naj vzdigne roki nad glavo in naj se prhne za posteljo, že čez par minut se čuti utrujenost, a treba je še dalje vztrajati v tej poziciji, potem se kmalu zaspi. Dr. Erbsstein trdi, da tak položaj posreduje, da kri odteče iz glave in trudi povzroča, da pozabimo misli, ki nam ne da zaspati.

* Kako nastaja kratkovidnost? Nemški zdravnik dr. Levinson trdi, da ne nastaja kratkovidnost vsled približevanja predmetov k očesu, ampak vsled pripogibanja hrbta in glave pri delu. Vsled teže pada oko v tem položaju naprej, oko se raztegne in posledica tega je kratkovidnost.

Nainovejši telegrami.

IMENOVANJE DR. PITAMICA.

Ljubljana, 30. Glasom brzoijav-nega obvestila ministra za notranje posle z dne 28. t. m. je poverjenik za notranje zadeve pri deželni vladi g. Božumil Remec razrešen dolžnosti: dr. Leonid Pitamic je postavljen za vodjo poverjeništvá za notranje zadeve.

PROTI VLADINEMU ABSOLUTIZMU.

Belgrad, 30. Poslanec Vasa Knežević je poslal ministru za notranje stvari nastopno vprašanje: Povodim preyzetja dolžnosti novoizvoljene občinske uprave v Belgradu, se je položila zakonito predpisana prisega ter je ob tej priliki g. Pavle Pavlovič v imenu komunistične skupine podal nastopno izjavo: »Naše komunistično stališče z ozirom na položitev pris-sege je zelo dobro znano. Toda po-klicani v interesu siromskih slojev delavskega ljudstva v Belgradu sprejemamo občinsko upravo in po-lagamo zakonito predpisano prise-go.« Radi te izjave, ki ni nikaka ome-ilitve prisige, ste Vi g. minister v nasprotju z ustavo in zakonom s sredstvi državne sile preprečili pre-zvetje dela in dolžnosti od naroda svobodno izvoljeni novi občinski upravi. Radi tega sem prisiljen za-prositi, da mi v seji narodnega pred-stavnštva izvolite odgovoriti: 1. S čim morete opravičiti tako svoje po-stopanje? 2. Hočete li poskrbeti, da novoizvoljena občinska uprava čim-prej prevzame svoje dolžnosti in prične z rednim delom?

PROTEST KOMUNISTOV.

Belgrad, 30. V znak protesta, da se komunistom ni dovolilo prevzeti občinske uprave, je včeraj sklical komunistični izvršni odbor v Belgradu štiri protestne shode. nakar je bilo skupno zborovanje pred Narodnim domom. Po zborovanju so orožniki zborovalcem zabranili pre-hod na Terazije ter so spuščali sa-

mo posameznike. Incidentov ni bilo nobenih.

KONCENTRACIJA BURŽO-AZIJE.

Belgrad, 30. Po izmenjavi misli med radikalcí in demokrati radi nove občinske uprave je bilo določeno da se radikalna odbornika, delegata Para Jovnovič in Rist Odvič, sestane-ta z demokratskima zastopniko-ma Milošem Savčičem in dr. Kom-nudiem. Na sestanku se je dosegel načelen sporazum, da nai bo kandi-dat za predsednika nove občinske uprave radikalec, za podpredsedni-ka pa demokrat. Predsednik nai bi bil iz srede sedanjega odbora. Dolo-čila tega sporazuma bodo v torek predložena strankinim odborom ter se bo ob tej priliki tudi razpravljalo o kandidaturi oseb, ki pridejo v po-štev.

ZBOR RADIKALNE STRANKE.

Zagreb, 30. »Novosti« poročajo iz Beograda: Radikalci delajo velike priprave za zborovanje seje stranke, na katerem bodo prvič po zedi-nitenu govorili o programu radikal-ne stranke. Pričakuje se, da bo g. Nikola Pašić postal šef stranke, in da bo spretel tudi predsedstvo glav-nega odbora radikalne stranke, ka-teri posel je do sedaj opravljal gos-pod Stojan Protič.

ORGANIZACIJA FINANČNE SLUŽBE.

Belgrad, 30. Regent je podpisal ukaz, s katerim se finančni zakon in organizacija finančne službe, ka-kor obstaja v Srbiji, uvaja tudi v Vojvodini. Ustanovilo se bo tam pet pokrajinskih finančnih ravnateljstev: v Subotici, Somboru, Velikem Beč-kereku, Novem Sadu in Vršcu. Se-danja delegacija finančnega minist-rstva v Novem Sadu se bo preure-dila v glavno ravnateljstvo za vso Vojvodino.

A. Adamič.

Po desetih letih.

(Konec.)

V pisarnico je hodil, a le, da je odpiral in pogledal pošto; malomarno je prebrskoval akte, čital jih ni. Društvo je naročil, naj jih ekslibrisa, uredi in mu vse skupaj vrne na mizo; akte je potem metal v predalce za nerešene akte, vse lepo po vrsti, da — naslednik ne bo preveč iskal. Posejal je cele ure, se ukvarjal in ubadal z načrtom za pobeg. Če je vstopila stranka, je kar mehkično kazal na sosedna vrata odklanjajoč že vnaprej: Tam, tam je oni gospod... vzel je klobuk in je bežal iz urada. Taval je cele dopoldneve po cestah, holmih, po polji — posvajal se je. Pod noč je zahajal v samotarske gostilnice, da se je — napil. Doma ženi sploh ni odgovarjal, za vsako malenkost je vzplival; toliko neježljivi, pristranski, celo jokav pa je bil do otrok; inako se mu je storilo, če jih je gledal. Stopil je k Božetu, ki se je igral, dvignil mu je glavico z obema rokama, priklonil se je doli in se mu je poglobil v razprte, nedolžne otroške oči. — Kaj boš mislil nekoč o meni? In ti, Milenka — kaj bode s teboj, ko izgubiš papana? Oba bosta šla po zlu... In ko je tako napol glasno premišljeval in tožil — meneč, da je sam z otrokoma, tedaj ga je žena pri pritrh durih opazovala... Ni si bila še prav na jasnem, kaj je z njim: Ali je bolan, ali mu gre ob pamet, ko je že par dni tako nenavadno otožen, zamišljen, mrk, jadtiv in razdražen. Že skrajno vznemirjena se je oskobilila tretji večer, vsedla se je na posteljišče k njegovim nogam, ki je že ležal z rokami pod glavo in ga je vprašala obzirno, kar se da:

— Kaj ti je, Stane, povej, da si tako tihi in čemerani? Ali si bolan?
Napršil je obrvi, krenil je z glavo v zid in ni odgovoril.
— Kaj ti je? povej mi.
Nejevoljen se je prevrgel v postelji, pokazal je na vrata.
— Kaj ti je papa? Glas se ji je tresel, dušil jo je jok.
— Pusti me! je zahrkal, z nogami je cepetal pod odejo.
— Božo, Milena, tak pridita sem!
Prihitela sta iz kuhinje, Božo k zglavlju, Milena k materi.
— Pogledita, papa je tako žalosten, umrl nam bo...
Milena je grizla prst, Božo je pa premišljal in premišljal.
— Papa, ali že spiš? ga je vprašal tiho in se je nagnil na vzglavje.
Oče je spustil odejo, ki jo je tiščal visoko v obraz, zakril si je oči. Še vedno je molčal. Najprvo mati, potem otroci: vsi trije so plakali naglas. To mu je bilo pa že preveč; planil je iz postelje, mahal in opletal je z rokami, kot besen je kričal:
Ven, ven pojdite! Čemu taka scena! Prosim, prosim, takoj, zahtevam!
Otroka sta se zatekla k materi, ki se je vsa preplašena unikala k vratom.
— Ven, takoj ven! je grgotal, oči so se mu izbulile, skočil je h kredenci in jo je potresal, da je zvenketalo in zvonilo po sobi. Glasno plačče je mati odvedla otroke iz sobe in zaloputnila vrata za seboj.
To je bil zel živčen napad, huda duševna kriza. Vso noč ni zatisnil očesa.
Drugo jutro je bolj lezel kot hodil; trudnih, podplutih oči je začel šele ob 10. v pisarnico. Od nje pisemce je našel med pošto! Hlastno je odtrgal rob in čital:

Mož je na dopustu. Ne vem, ne morem se odločiti —
— Ana.
In on se je že tako živo uživil... Zmečkal je pismo, ga vteknil v žep, vzel klobuk in šel.
V jedilnici je posedal z razkoračenimi nogami; roki sta mu ohlapno viseli ob telesu; glavo je klonil na prsi. Žena in otroci so hodili po prstih. Velika tuga je razprostrla črna krila nad nesrečno in bedno družinico, vse tja do nedelje in še nekaj dni.
Černič se je v nedeljo zjutraj odpeljal v Ljubljano; hotel je vedeti, govoriti z njo, vprašati. Begal je po najbolj prometnih ulicah, upajoč, da jo morda sreča. Šel je mimo hiše, kjer je stanovala, stopil je na nasprotni tlak in se oziral v okna. Nebroj načrtov mu je brojilo po glavi, končno se je odločil za najbolj priproste: Poklical je k sebi slabo oblečenega dečka, stisnil mu je krono v roko in je stopil z njim na glavno pošto. Napisal je na listek: Pridi dol, na cesto, govoriti moram s teboj. Stane. Listek je frankiral, da ga je zatvoril. Deček je odhitel v hišo, ki mu jo je pokazal, on sam pa je čakal v veži druge sosednje hiše. Za par minut, dolgih kot večnost, se je deček vrnil.
— Si našel — si oddal?
— Sem.
— Komu si oddal?
— Nekemu vojaku, tam v kuhinji —
— Zakaj nisi dal gospel, ko sem ti za-bilal?
— So rekli, da je gospa bolna — bodo že sami nesli, so dejali —
Černič se je z opoldanskim vlakom vrnil domov, kolnoč Boga in ves svet.
Doma isto neznošno življenje, le z razliko, da se je takoj v pondeljek napil in

da je doma vplil in zmerjal vse vprek. Nestrno je pričakoval kakšnega sporočila. Nič! Prebolel je štirinajst dni; upiral se je, z usodo se ni hotel pobotati. Upadel je in se postaral na oko za več let. Neko noč pa, kot bi mu razkral črepinjo in ga vbodel ter mu zasadi žarečo iglo skozi senca — planil je pokonci. — Osvetla... Več ni mogel zatisniti očesa, še zarana je čul; spanec ni premagal utrujeno telo v lutranjih urah kot običajno; zato je vstal in bežal iz hiše. Zadezan v vrtnice dvomov, se je dušil in potapljal. Lovil se je za edino bliko in ta bilka ga je spasila; poprijel se je v skrajni sili in glet: vzpel se je, pristal je —. Ponos! Dommel je prav jasno upravičenost njene osvete. vzklilni pa je na glas: Ne, ne dam sel Se je odprta pot nazaj! Kes, zaklanjajoč plazeče se osramočenje, je nalahno trkal na duri; bolj in bolj je uvideval težko zablodo.
In tako se je zgodilo, da je pod večer, prišedši to pot trezen domov, pozdravil mirno:
— Dober večer! Kje sta otroka? Toda otroka se nista še upala k njemu. On je molčal in šel spat.
— Lahko noč — in otrokom.
— Kaj si rekel? je vprašala resignirana žena.
— Spat pojdite — ali ne slliš? se je navidezno razhudil, pogledal otroka in se nasmehnil.
Žena je polahno zaprla vrata za njim, hitela je k otrokoma; podvzli so se kar nagloma k počitku. Se dolgo je čul iz sosednje spalnice otroško brbljanje, pridružen smeh in materin karajoči, toda nič več tako strogi: pst, pst..., papa ne more spati...

Černič se je bogal z usodo, Dovolj težka je bila pot nazaj...
— Zima na okno riše cvetlice, deklica v sobi briše solzice.
Minilo je nekaj mesecev. Sneg je nalezaval, Černič je stal ob peči in bral Slov. Narod. Prebral je politični pregled in se kol nato poglubil v oglese. Na desni strani v kotu gori je opozarjal majhen, črno okvirjen prostor s križem na čelu. Černič je presenečen bral: ... Ana Scheiner, roj. Vidmar... Časopis mu je zdrknul iz rok, se zvihral, odplaval in podrsnil prepognjen po tleh. Nekdo je potrkal, on ni slisal; potrkalo je krepkeje, nujneje.
— Prosto!
Skozi vrata je pricepetal debel, tesno v kožuh zavrt gospod s prilaznim smehljajem na jovičnem licu — Černičev hišni gazda.
— Kaj bi radi? Pa ni čakal pojasnila, že je kazal z roko na sosedna, priprta vrata, rekši brezizrazno:
— Tam, ondi prosim... oni gospod v sosednji sobi.
— Ne, gospod inšpektor, jaz bi rad govoril z vami, je odklonil hišni gospodar.
— Vidite, meni ste poslali plačilni nalog, in kakšen! se reče za hišno najmarino. Se niste pri odmeri pomotili? Saj vendar veste, koliko mi plačujete, ne?
Černič je vzel ponudni mu kos papirja, obrčal ga je na vse strani, prav in narobe — o, kje in kam so hitele njegove misli! — potem je šel počasi k svoji mizi.
Izdavatelj: Ivan Milnar.
Odgovorni urednik: Jak. Vehovec.

Anončni zavod Drago Beseljak,

Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5
priporoča

sledede tvrde in podjetja:
v Ljubljani:

Arhitekt in stavbeno podjetje
Viljem Treo
Gospodarska cesta 10.

Graver
A. Černe
Dvorni trg 1.

Zarlice
„Svetla“
Mestni trg št. 25.

Popravila kontrolnih blagaj
F. Bar
Cankarjevo nabrežje 5.

Prodaja in popravila pis. strojev
The Rex Co.
Selenburgova ulica 7/1.

Elektrotehnični predmeti
„Svetla“
Mestni trg št. 25.

Fotograf
Velican Bešter
Aleksandrova cesta 5.

Kleparstvo in vodovodna inštalacija
Alojzij Goršič
Sp. Siska, Kavškova c. 224.

Oblast. konces. zavod za pokončevanje
misi in mrčesa
Miroslav Zor
Kolodvorska ulica št. 39/II.

Avtomobili, motorji, kolesa, pnevmatika, autogaraža
J. Gorec
Gospodarska c. 14.

Manufaktura in zaloga oblek
Schwab & Bizjak
Dvorni trg 3.

Tehnične potrebščine

Odon Koutny
Kolodvorska ulica 37.

Stavb. in pohištveni plekar in ličar
Josip Jug
Rimska cesta št. 16.

Raznoročevalne aparate Opalographie in
potrebščine k istim dobavi

The Rex Co.
Selenburgova ul. 7.

Spedicija
F. & A. Uher
Selenburgova ulica 4.

Beton, železobetonske in vodne zgradbe
Inž. dr. Miroslav Kasal
Hilšerjeva ulica 7.

Stavbeno podjetje
Tavčar & Svetina
Gospodarska cesta 6.

Export čevljev
Aleksander Oblat
Sv. Petra c št. 16.

Krojaška delavnica
Krekov trg št. 10 v hiši Impex.

V Mariboru:
Nakup in prodaja posestev
H. Havlik nasl. J. Simčič
Gregorčičeva ulica 6.

Ustanovljeno 1903.
Stampilje
iz kavčuka in kovin
Katalog franco
Pečati
Šablone
Klišeji za tisk
Varčne tiskalnice
Modeli za predtiskanje perila itd.
Novo!
Datum-Stampilje
lastnega izdelka.

ANTON ČERNE
graveur
Ljubljana, Dvorni trg 1

Pav. Jemc, krojaški mojster
Spodnja Siska št. 22

priporoča svojo delavnico za izdelovanje oblek za gospode po meri. Ima prvovrstne moči.
Točna postrežba in zmerne cene.

Po zelo znižani ceni nova
Dvokolesa,

plašči, zračnice, šivalni stroji in vsakovrstni deli, karbitne svetilke, gorilci itd. Sprejmejo se v popravilo dvokolesa in razni stroji.

F. BATJEL, LJUBLJANA, Stari trg št. 28.

Gonilna jermena

iz usnja, velblodove dlake i. t. d., smirkove plošče, steklenec i. t. d. dobavlja
ODON KOUTNY,
trgovina z orožjem in tehničnimi potrebščinami
Ljubljana, Kolodvorska ulica 37.

F. & A. Uher, Ljubljana
špedicijsko in komisijsko podjetje
Selenburgova ulica št. 4.

Veletrgovina
s premogom, drvmi, šoto in raznim kurilnim materialom.
Na debelo: Ljubl. gl. kolodvor.
Na drobno: Selenburg. ul. 12.
Zmerne cene!

Naznanilo!
Naznanjam vsem cenjenim trgovcem usnja, sedlarjem in čevljarjem
otvoritev svoje trgovine
z usnjem, podplat, gonilnimi jermeni in vsemi čevljarškimi potrebščinami na debelo.
J. Sandrin, Ljubljana, Mestni trg št. 6.

Trgovski pomočnik (22 let star)
išče nameščenja v železni ali mesni trgovini. Govori hrvaško, nemško in madžarsko. Cenjene ponudbe na upravo „Naprej“ pod „pomočnik“.

Suhe gobe
laneno seme, kumno ter vse druge deželne pridelke kupuje trgovina s semeni: **SEVER & Komp.** Ljubljana, Wolfova ul. 12.

BATERIJE

za žepne svetilke na debelo in drobno zamorete dobiti — zopet pri trvdki —

K. A. Kregar,
= Ljubljana =
Sv. Petra cesta št. 21-23.

Čevlji (cipele)
na debelo in na drobno po najnižji dnevni ceni se dobe pri znani trvdki
Aleksander Oblat,
Sv. Petra cesta št. 22,
ter se pošiljajo po povzetju po celi državi SHS.

Peči
krušne, sobne in pečnice (kablince) za štedilnike ima vedno v zalogi **J. Gregorec & Fr. Kosmač,** Mengeš št. 25.

Šivalni stroji dospeli

Istotam se dobe posamezni deli za stroje, olje in igle ter vse potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje.

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP 7.

Nova partija
gonilnih jermenov
došla. Dobavlja:
DRAVA
lesna trgovska in industrijska delniška družba MARIBOR.

Cene so padle! Cene so padle!
Najfineše obleke in površnike za gospode, kostume za dame iz pristnega

angleškega blaga
izdeljuje

F. Potočnik, Ljubljana,
Selenburgova ulica 6.
Cene oblekam od 2.500 K dalje, površnikom od 1.500 K dalje.
Izdelava v 8 dneh.

Najtopleje se priporoča
Hotel Sv. Janez
ob Bohinjskem jezeru
za bivanje po seziji.
Krasno sobe s 30% popustom.
Izvrstna kuhinja.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
LJUBLJANA, Maribor, Metković, Opatija,
Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb,
----- Trst, Wien. -----

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu-
in inozemstvu.

Tisk „Nacionalne tiskarne“ v Ljubljani.